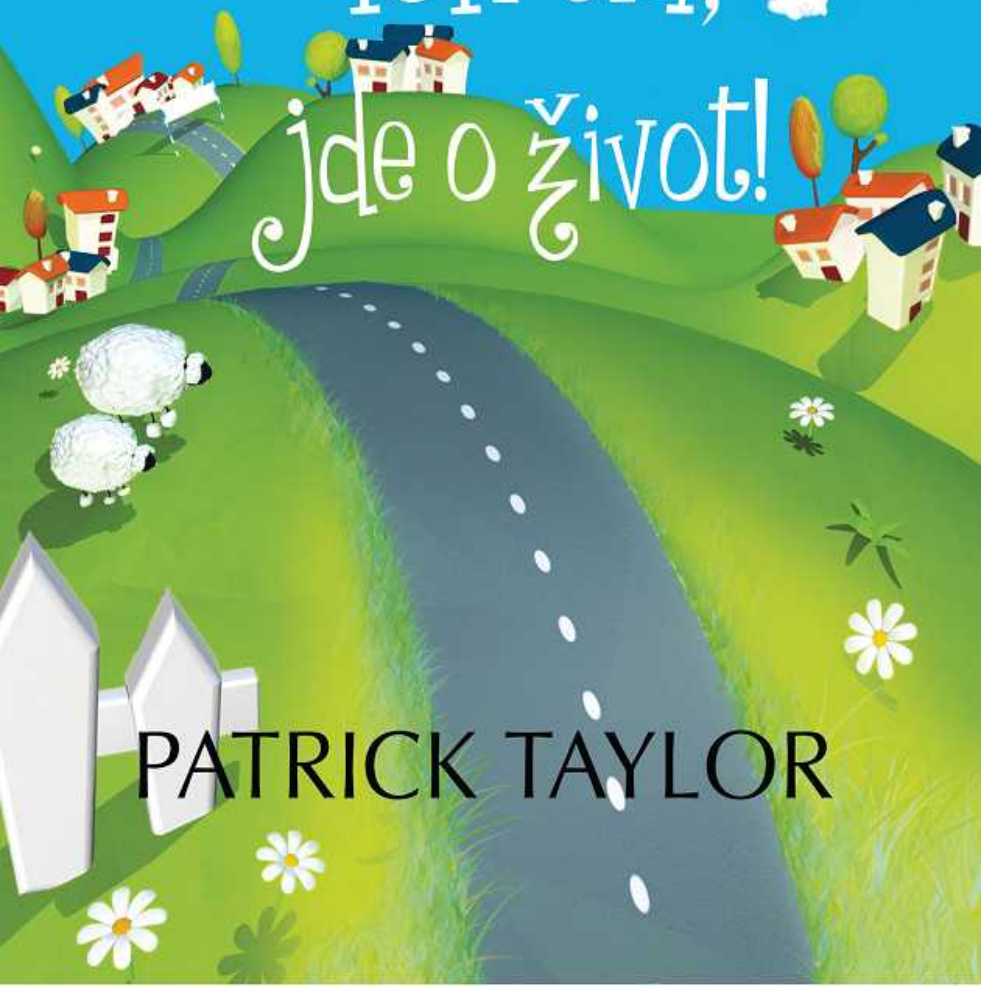

Doktore,
fofrem,

jde o život!

PATRICK TAYLOR

Přeložila Věra Klásková

Copyright © 2004, 2007 by Patrick Taylor

Translation © Věra Klásková, 2009

ISBN 978-80-7335-351-3

S láskou věnuji Kate, Sarah a Davidovi

PODĚKOVÁNÍ

Doktor Fingal Flahertie O'Reilly se poprvé objevil před deseti lety. Na jeho postupný vývoj laskavě dohlížel Simon Hally, redaktor časopisu *Stitches*.

O'Reillyho podporovaly v dospívání tři pozoruhodné osoby:

Carolyn Batemanová, která všechny moje rukopisy před vydáním rediguje, pulíruje a poskytuje mi ohledně nich cenné rady.

Adrienne Weissová, redaktorka torontského nakladatelství Insomniac Press, jež tuto knihu poprvé vydalo v roce 2004 pod názvem *Učňovská léta doktora Lavertyho* (*The Apprenticeship of Doctor Laverty*).

Natalia Aponteová z nakladatelství Tor/Forge Books, New York, která měla neochvějnou víru v obyvatele Ballybucklebo, a v jednom kuse mě povzbuzovala.

Bezvýhradné díky pak spolu s O'Reillym vyslovuji vám všem!

AUTOROVA POZNÁMKA

Doktor Fingal Flahertie O'Reilly a obyvatelé Ballybucklebo poprvé spatřili světlo světa v roce 1995 v mém pravidelném měsíčním sloupku v časopise *Stitches: The Journal of Medical Humour* (*Stehy: Žurnál lékařského humoru*). Dostal jsem návrh, že by se tyto postavičky mohly stát základem pro román.

Právě jsem dokončil knihu *Modli se za nás hříšné* (*Pray for Us Sinners*) a váhal jsem, zda se mám znovu pohroužit do neradostné problematiky Ulsteru, a nápad, že bych mohl napsat něco trochu lehčího, mě zaujal. A tak začala kniha *Doktore, fofrem, jde o život!* nabývat jasnějších obrysů.

Stejně jako díla *Nic než rány* (*Only Wounded*) a *Modli se za nás hříšné* (*Pray for Us Sinners*) se i tato kniha odehrává v severovýchodním koutě Irska, ale na rozdíl od těch předchozích, v nichž jsem se snažil o co největší historickou věrnost, tenhle příběh zachází s geografíí a časem poněkud lehkomyšlně.

Jeho dějištěm je fiktivní vesnice, jejíž název pochází od mého středoškolského učitele francouzštiny: v záchvatu vzteku, vyvolaném mou neschopností vyčasovat nepravidelná slovesa, na mě jednou zařval: „Taylore, vy jste takový trouba, jako byste pocházel z Ballybucklebo!“ Ti z vás, kdo se zajímají o etymologii, budou chtít asi vědět, jaký

má tohle jméno význam. *Bally* (irsky *baile*) je výraz pro městskou půdu, což je středověký zeměpisný pojem zahrnující i malou vesnici a okolní farmy; slovo *buachaill* znamená chlapec a *bó* je kráva. V *Bailebuchaiillbó* čili v Ballybucklebo – na městské půdě chlapcovy krávy – je čas i místo vychýlené jako v bájně vesnici Brigadoon.

Na Severu se irsky mluví jen málo, avšak já jsem se snažil použít ulsterské nářečí. Je velice bohaté a barvité, leč mnohdy nesrozumitelné těm, kdo zrovna nepocházejí z této části světa. Doufám však, že umocní čtenářský zážitek z knihy.

Mluvené řeči jsem věnoval maximální pozornost, ale puntičkáři jistě podotknou, že v roce 1964 připadl dvánáctý červenec na neděli, nikoliv na čtvrtek, a Seamus Heaney že vydal svou první sbírku v roce 1966. Severní části hrabství Down neprotéká žádná lososová říčka zvaná Bucklebo. Nejbližší teče řeka Shimna v Mourneských horách. Všechno ostatní je však tak přesné, jak jen to dovo-luje rozsáhlá četba a moje paměť.

Zemědělský Ulster, jež jsem zde vykreslil, už zmizel. Farmy a vesnice sice pořád vypadají víceméně stejně, ale prostotu života na venkově rozvrátily nepokoje a všudypřítomný vliv televize. Úcta ke vzdělání, kterou všichni automaticky prokazují těm, kdo stojí v hierarchii vesnice nahoře – lékaři, učitelé, pastoraři a knězi –, je dnes dávno pryč, ale v období, kdy jsem byl právě takovým mladým doktůrkem, byli muži podobní O'Reillymu vidět celkem běžně. A na tomto místě bych ještě rád doplnil, nač se mě často táží čtenáři mého sloupku v časopise *Stitches*: Barry Lavery a Patrick Taylor nejsou jedna a tatáž osoba. Doktor F. F. O'Reilly je výplod mé choré mysli přes veškeré úsilí některých mých přátel, rodem z Ulsteru, kteří by ho rádi viděli jako úctyhodného, byť neortodoxního

praktického lékaře své doby. Lady Makbeth má svůj předobraz v naší kočce Minnie, posedlé démony, a Arthur Guinness vděčí za své zpodobnění jistému černému labradorovi, který už je dnes dávno mrtev, ale který trpěl neúkojnou žízňí po Fosterově ležáku. Všechny ostatní postavy jsou složeniny, stvořené jednak z mé fantazie, jednak ze zkušeností, jež jsem udělal já sám coby venkovský praktický lékař.

PATRICK TAYLOR

1

VODSÁĎ SE TAM NEDOSTANETE

Barry Laverty, *doktor* Barry Laverty – právě si odpracoval svůj rok na stáži jako mladší sekundář a sotva mu oschl inkoust na diplomu – zajel se svým volkswagenem typu brouk ke kraji silnice a upřel pohled do mapy ležící na vedlejším sedadle. Křižovatka zvaná Six Road Ends zde byla označena dobře. Skrze přední sklo poseté muškami se zadíval ven. Podle bludiště úzkých venkovských silniček, které se navzájem splétaly, usoudil, že vesnice Ballybucklebo leží kdesi na konci jedné z těch postranních cest. Jenomže po které z nich by se měl pustit? A připomněl si, že se tahle otázka netýká jen zeměpisu.

Většina jeho spolužáků, kteří zrovna vycházeli z lékařské fakulty Královské univerzity v Belfastu, měla v profesních plánech jasno. On však neměl ani tušení, co dál: bude z něj praktický lékař? Nebo specialista? A jestli to druhé, pak v jakém oboru? Barry pokrčil rameny. Bylo mu dvacet čtyři, byl svobodný, bez závazků. Věděl, že na to, aby hloubal o své budoucnosti v medicíně, má tolik času, kolik se mu zlíbí, ale že jeho bezprostřední vyhlídky asi příliš nevylepší, pokud dorazí pozdě na tuhle schůzku

v pět, a ačkoliv hledání směru vlastního života nejspíš má svůj význam, daleko naléhavější teď je vydělat si tolik, aby mohl splatit půjčku na auto.

Kabonil se nad mapou a znovu sledoval silnici, po níž přicestoval z Belfastu, ale Six Road Ends leží na samém kraji papíru. Po Ballybucklebo už na mapě nebylo ani stopy. Co teď?

Vzhlédl a ve zpětném zrcátku přitom postřehl vlastní obličej. Z hladce vyholené oválné tváře se na něj dívaly modré oči. Kravatu měl nakřivo. Ať už si tu věc uvázal sebepečlivěji, uzel mu pokaždé doputoval až kamsi pod jednu špičku límce. Chápal, jak důležitý je první dojem, a nerad by vypadal jako vandrák. Popotáhl si uzel zpátky, pak se pokusil uhladit si na temeni své pěkné vlasy, ale ta neposlušná kadeř se stejně zkroutila podle svého. Pokrčil rameny. Bude to holt muset takhle zůstat. Nechystá se přece na soutěž krásy – zkoumání budou podrobeny jeho znalosti medicíny. Aspoň že je ostříhaný nakrátko a nenosí účes ve stylu té nové kapely, Beatles.

Poslední pohled do mapy mu potvrdil, že při hledání cíle cesty mu tenhle cár papíru nebude nic platný. Inu, pomyslel si, možná tady na křižovatce bude nějaký ukazatel. Vystoupil z vozu, až péra zaskřípěla. To Brunhilda, jak své autíčko nazýval, protestovala proti váze veškerého Barryho světského majetku: měl dva kufry, z nichž jeden obsahoval jeho skrovnou garderobu a ve druhém byly napečované lékařské knihy; pod kapotou měl zasunutou lékařskou brašnu a na zadním sedadle ležel muškařský prut, proutěný košík na ryby a vysoké rybářské boty. Na člověka s lékařským diplomem toho tedy moc nemám, řekl si v duchu, ale když budu mít trochu kliku, stav mých financí zaznamená obrat k lepšímu – tedy samozřejmě jestli najdu Ballybucklebo.

Opřel se o dvířka vozu, přičemž si uvědomoval, že jeho subtilní, pět stop osm palců vysoká postava mu taktak dovoluje dohlédnout přes Brunhildinu střechu, a i když se postavil na špičky, žádný ukazatel neviděl. Třeba bude schovaný za tím živým plotem.

Došel ke křižovatce a rozhlédl se, aby zaznamenal burcující nedostatek ukazatelů. Možná je Ballybucklebo jako ten bájný Brigadoon, napadlo ho, a objevuje se jen jednou za sto let. Radši bych si měl začít broukat *Jakpak je dnes v Glocca Morra?* a doufat při Všemohoucím, že se tu zjeví třeba někdo z malého lidu a ukáže mi cestu.

V parném ulsterském odpoledni došel zpátky k autu a z políček po obou stranách silnice přitom vdechoval vůni hlodaše. Zaslechl melodický zpěv kosa, skrývajíc ho se ve fuchsích, jež zplaněly v živém plotu a jejichž purpurové a nachové květy se skláněly v letním vzduchu. V kontrastu s vysokými tóny kosí písničky kdesi basově zabučela kráva.

Barry si ten okamžik vychutnával. Co se týče budoucnosti, v tom sice jasno nemá, ale jedno je jisté: nikdy ho nic nepřesvědčí, že by kdekoliv, naprosto kdekoliv na celém světě, našel místo, kde by žil radši než tady v Severním Irsku.

Žádná mapa, žádný ukazatel, žádní človíčkové, pomyslel si, když došel k autu. Prostě si jednu z těch cest musím vybrat a... Radostně ho překvapilo, když spatřil, jak se na vršek nízkého kopce vyhoupla postava na bicyklu a důstojně si to šinula po silnici, opírajíc se do pedálů.

„Promiňte...“ Barry vkročil přijíždějícímu cyklistovi do cesty. „Promiňte prosím.“ Cyklista se zakymácel, šlápl na brzdu a zastavil s jednou nohou na zemi a druhou na šlapce. Barry chvíli uvažoval, jestli se náhodou

nesplnila jeho naděje na to, že potká lepríkóna. „Dobré odpoledne,“ řekl.

Oslovil vyčouhlého mládence s nevinnou tváří napůl skrytou pod filcovou hučkou, která však nedokázala zamaskovat zuby trčící kupředu – zuby, jež by mu mohl závidět kdejaký zajíc ze všech šesti hrabství, usoudil Barry. Mladík měl přes rameno vidle a na sobě černou přízovou vestu, zpod níž vykukovala košile bez límečku. T vídové kalhoty měl přivázané ke kolenům koženými řemínky, kterým místní říkali zářezky.

„Pěknej den,“ podotkl.

„To je.“

„Ba jo, pěkněj. Sena pudou dobře, baže tak.“ Mladík se chvíli dloubal v nose.

„Říkám si, jestli byste mi nemohl pomoct.“

„Jo?“ Cyklista si nadzdvihl klobouk a poškrábal se v ryšavých vlasech. „Může bejt.“

„Hledám Ballybucklebo.“

„Ballybucklebo?“ Svraštil čelo a podrbal se na hlavě ještě energičtěji.

„Mohl byste mi říct, jak se tam dostanu?“

„Do Ballybucklebo?“ Našpulil rty. „Panečku, to je vám ale pěkný místečko, to teda jo.“

Barry se snažil nedat najevo rostoucí podrážděnost. „Tím jsem si jistý, ale teď se tam musím do pěti nějak dostat.“

„Do pěti? To jako dneska?“

„Hmm.“ Barry potlačil slova: „Kdepak, v roce dva tisíce.“ Vyčkával.

Mládenec zašmátral v kapsičce u vesty, vytáhl z ní hodinky a s náramným mračením a brbláním se na ně podíval. Koukl na Barryho. „V pět? To vám teda moc času nezbejvá.“

„To vím. Kdybyste mi jen mohl...“

„Ballybucklebo?“

„Prosím vás.“

„No jo.“ Ukázal na silnici, která mířila rovně. „Vemte to po týchle cestě.“

„Takže tudy?“

„Jo. Jeďte rovnou za nosem, dokáď nepřijedete k červený stodole Willyho Johna McCoubreyho.“

„Červená stodola. Prima.“

„No, tak tam *nezahejbejte*.“

„Ach...“

„Ani kapku. Jeďte furt pryč rovně. Na poli uvidíte černobílou krávu – teda pokáď ji Willy John nezahnal do tý červený stodoly kvůli dojení. No, tak projedte kolem ní a vemte to po tý silnici, co máte po pravý ruce.“ Při těch slovech mladík ukázal na levou stranu silnice.

Barryho to drobet zmátlo. „První *napravo* za tou černobílou krávou?“

„Ba, to je vona,“ řekl a přitom stále ukazoval doleva. „Vocáď už je to, co by kamenem dohodil. Vědí, pane...“ Začal šplhat na svůj rezavý stroj. Potom s velebností kněze udělujícího požehnání dořekl zbytek věty: „...já bejt váma, v prvý řadě bych se ani nepokoušel dostat se do Ballybucklebo vodsáď.“

Barry se na svého společníka zostra podíval. Mládencova tvář neprozrazovala ani náznakem, že by to myslel jinak než vážně.

„Děkuju vám,“ řekl Barry, který potlačoval smích. „Mockrát vám děkuju. A mimochodem, neznáte náhodou tamějšiho doktora?“

Mladíkovo obočí vystřelilo vzhůru. Oči se mu rozšířily, a než promluvil, vydal dlouhé tiché hvízdnutí: „To jako jeho? Doktora O'Reillyho? Proboha, to jo, pane. Na mou

duši, to teda jo.“ S těmito slovy se vyhoupl do sedla a zuřivě šlapaje do pedálů odjel.

Barry vlezl do Brunhildy a uvažoval, proč se jeho rádce dal tak najednou na útěk při pouhé zmínce o doktorovi O'Reillym. Inu, pomyslel si, jestli bude kráva Willyho Johna na tom správném poli, brzy to zjistím. Tu schůzku v pět totiž neměl s nikým jiným než s doktorem Fingalem Flahertiem O'Reillym.

2

LÉTÁ VZDUCHEM S PLAVNOSTÍ NEJVĚTŠÍ

MUDr. F. F. O'Reilly, RNDr., PhDr.
Lékař a chirurg
Ordinační doba: pondělí až pátek, 9–12 hodin

Barry si přečetl řádky na mosazné destičce přišroubované na zdi vedle zelených předních dveří třípodlažního domu. Bleskový pohled na hodinky mu sdělil, že díky blahovůli černobílé krávy Willyho Johna McCoubreyho sem dorazil s pětiminutovou rezervou. Sevřel držadlo své zbrusu nové brašny z černé kůže, o krok ustoupil a rozhlédl se.

Po obou stranách dveří čnělo ze šedivé, oblázkoy poseté zdi arkýřové okno. Skrze sklo napravo byl zřetelně vidět nábytek v jídelně. Takže podobně jako většina venkovských praktických lékařů musí doktor O'Reilly vykonávat praxi doma, pomyslel si Barry. A podle zvýšeného mužského hlasu, který se panovačně linul zpoza zatažených závěsů okna na levé straně, Barry usoudil, že doktor je uvnitř a v pilné práci.

„Ty jsi ale hovado, Seamusi Galvine! Ode dne, kdy ses vylíhl, jsi kus hovada zatracenýho, užvaněnýho. Co má tohle jako bejt?“

Odpověď Barry nezaslechl. Kdesi uvnitř práskly dveře o stěnu. Ucouvl a vrhl kvapný pohled přes rameno na štěrkovou cestičku vedoucí od předních vrat, kterou lemovaly růžové keře. Vycítil pohyb, a když se obrátil zpátky, stanul tváří v tvář velikému, vpravdě obrovitému muži, jenž stál na rozkročených nohou ve dveřích. Obrův zahnutý nos byl alabastrově bílý, zatímco zbytek obličeje mu hrál do hnědofialova – podle všeho proto, napadlo Barryho, že se unavil tím, jak nesl jakéhosi menšího muže za límec kabátu a sedlo moleskinových kalhot. Když se mužík ošil a vyrazil ze sebe vysoké zapištění, zamával přitom levou nohou, která byla, jak Barry postřehl, dočista bosá.

Veliký muž toho menšího rozhoupal, pak ho pustil. Barry civěl s otevřenou pusou, jak malá oběť vylétla vzhůru a jak ten vznosný oblouk končí rychlým sestupem do nejbližšího růžového keře.

„Tupče jeden!“ zaryčel obr a mrštil za vyhozeným ještě botou a ponožkou.

Barry sebou škubl. Přidržel si před sebou černou brašnu.

„A příště, Seamusi Galvine, ty ouchcapku špinavá, zakrslá... Až sem příště zase přijdeš mimo ordinaci hodiny a budeš chtít, abych se ti podíval na bolavej kotník, koukej si ty zatracený haksny umejt! Slyšels mě, Seamusi Galvine?“

Barry se otočil, připraven dát se na ústup, ale v cestě mu stál mizející Galvin, jenž třímal svůj kus obuvi, kulhal ke vratům a přitom mumlal: „Ano, pane doktore O'Reilly. Umeju, pane doktore O'Reilly.“

Barry si vzpomněl na cyklistu, který ho instruoval, kudy do Ballybucklebo, a který při pouhé zmínce o doktorovi O'Reillym vzal do zaječích. Dobrý Bože, pokud chování, jehož je teď Barry očitým svědkem, představuje běžnou ukázkou toho, jak lékař zachází s pacientem...

„A co tu, u všech rohatých, chcete vy, že tady tak stojíte a tváříte se jak opařená kočka?“

Barry se rychle otočil k tazateli čelem.

„Doktor O'Reilly?“

„Ne. Zatracený archanděl Gabriel! Copak si neumíte přechíst, co stojí na tý tabulce?“ Ukázal na stěnu.

„Já jsem Laverty.“

„Laverty? Hele, vodprejskněte. Já nic nekupuju.“

Barry byl v pokušení vzít si jeho radu k srdci, ale nakonec trval na svém. „Jsem doktor Laverty. Odpověděl jsem na váš inzerát ve *Věstníku britských lékařů*. Měl jsem se dostavit na pohovor kvůli místu asistenta.“ Nedám se od toho tyrana zastrašit, řekl si v duchu.

„Jo *tenhleten* Laverty! Ježíš, člověče, proč jste to, pro všechno na světě, neřekl hned?“ O'Reilly mu podal ruku zvící polévkového talíře. Jeho stisk by sloužil ke cti jednomu z těch strojů, které umějí zmenšit auto do velikosti cestovního kufříku.

Barry ucítil, jak mu praskají klouby, ale když zachytil pohled doktora O'Reillyho, odmítl sebou cuknout. Zíral do hluboko zasazených hnědých očí, ukrytých v huňatém obočí. Všiml si vrásek od smíchu, jež se táhly kolem nich, a uviděl, že O'Reillymu už se vytratila bledost z nosu, což byl vlastně zahnutý chobot, ukončený vzhůru obrácenou ploškou. Tenhle nos nyní nabyl stejné švestkové barvy, jakou měly líce, mezi nimiž trůnil.

Tlak na Barryho ruku povolil.

„Pojďte dál, Laverty.“ O'Reilly ustoupil stranou a počkal, až Barry vejde před ním do haly pokryté tenkým kobercem. „Ty dveře nalevo.“

Barry, který stále ještě hloubal o tom, jak odsud Galvin letěl, vstoupil do té místnosti se zataženými závěsy. U jedné zelené stěny stál otevřený stůl se zatahovací roletou.

Na něm se ve velkolepém nepořádku válely haldy receptů, lejster a čehosi, co vyhlíželo jako dokumentace pacientů. Nad tím se na rezavém hřebíku klínal O'Reillyho zarámovaný diplom. Barry na něj kradmo mrkl: „Kolej svaté Trojice, Dublin 1936.“ Před stolem stálo točící křesílko a obyčejná dřevěná židle.

„Vemte místo.“ O'Reilly spustil svůj masivní trup do otočného křesla.

Barry se posadil, brašnu si nechal na klíně a chvatně se rozhlédl. U další stěny se tísnil vyšetřovací stůl, skládací zástěna a skříňka na nástroje. Na zdi byl upevněn zaprášený tlakoměr. Nad ním šejdrem visela tabule na testování zraku.

Doktor O'Reilly si na zahnutý nos vtiskl brýle půlměsícovitého tvaru a zazíral přes ně na Barryho. „Takže vy mi chcete dělat asistenta?“

Inu, tohle si alespoň Barry původně myslel, ale poté, co se stal svědkem násilného odchodu Seamuse Galvina, už si tím nebyl tak jistý.

„Víte, já...“

„Jasně, že jo,“ řekl O'Reilly; z kapsy saka vytáhl bryerku a u kalíšku dýmky vzápětí přidržel hořící sirku. „Pro mladého muže je to šance k nezaplacení.“

Barry postříhl, že klouže ze židle stále víc kupředu. Ať dělal, co dělal, musel se nohama pevně zapřít o koberec a přitlačit zadek k opěradlu.

O'Reilly zahrozil ukazováčkem. „Praxe tady v Ballybucklebo! Nejpríjemnější věc pod sluncem! Přímo si to zamilujete. Možná, že se z nás nakonec stanou partneři. Samosebou: dokud nezjistíte, jak to tady chodí, budete muset chvílku dělat, co vám řeknu.“

Barry se opět posunul zády po opěradle vzhůru a rychle se rozhodl: ano, pokud se mu ta práce nabízí, asi ji vezme,

ale má pocit – ba ne, on *ví* –, že když tady na fleku nevyhlásí nezávislost, doktor O'Reilly by mu zakrátko šlapal po hlavě.

„To znamená, že musím házet pacienty do růží?“

„Cože?“ Velkému muži zase povážlivě zbledl nos. Že by to byl příznak vzteku? zauvažoval Barry.

„Ptal jsem se, jestli to znamená...“

„Já vás předtím slyšel, chlapče. Poslechněte, máte nějaké zkušenosti s venkovskými pacienty?“

„Ne že bych neměl zku-...“

„Já si to hned myslím,“ řekl O'Reilly a vypustil oblak tabákového kouře, což budilo dojem, jako když na královské poštovní parolodi *Queen Mary* vybuchnou kotle. „To se teda máte hodně co učit.“

Barry ucítil v levém lýtku křeč. Vysunul se na židli nahoru. „Já vím, ale stejně si myslím, že lékař by neměl házet pacienty...“

„Kecy!“ prohlásil O'Reilly a vstal. „Viděl jste, jak jsem mrsknul Galvinem do růží. Lekce číslo jedna: nikdy, nikdy, nikdy...“ při každém slově *nikdy* učinil proti Barrymu výpad náustkem dýmky, „...*nikdy* si nenechte přerůst pacienty přes hlavu. Pokud to připustíte, stáhnou vás z kůže.“

„Nemyslíte ale, že doslova vyhodit člověka do zahrady je trochu...“

„Myslíval jsem si to... Dokud jsem se neseznámil se Seamusem Galvinem. Jestli to místo vezmete a poznáte toho budižkničemu tak dobře jako já...“ O'Reilly zavrtěl hlavou.

Barry se zvedl a masíroval si zadní část stehna. Hodlal pokračovat v diskusi o Galvinovi, O'Reilly se však rozesmál – ozval se hlučný hrdelní rachot.

„Ztuhlá noha?“

„Ano. Tahle židle je nějak porouchaná.“

O'Reillyho řehot zaburácel ještě temněji. „Kdepak, není. Já ji opravil.“

„Opravil?“

„No jo. Zdá se, že někteří z těch bolestníků, co se po Ballybucklebo plouží pěšky, se domnívají, že když už se sem ke mně dohrabou, nemám na práci nic jiného než poslouchat jejich lamentace až do alelujá. Vesnický praktický lékař, jednoruký felčar z venkova, tolik času nemá.“ Pošnul si brýle výš po nose. „Právě proto jsem si dal inzerát, že sháním asistenta. Tady je tý zotrápený práce setsakra moc.“ O'Reilly se přestal smát. Upřel na Barryho hnědé oči a řekl tiše: „Vezměte ten flek, chlapče. Potřebuju píchnout.“

Barry zaváhal. Skutečně chce pracovat pro tohle veliké drsné chlapisko, které tu sedí s dýmkou vraženou v široké papule? Barry se díval na O'Reillyho ruměné tváře, kvěťákovité uši, které dozajista dobře znaly boxerský ring zevnitř, a kštici černých vlasů, podobající se nedbale postavenému stohu sena, a rozhodl se hrát o čas. „Co jste s tou židlí provedl?“

O'Reillyho obličej se rozsvítil v rošťáckém šklebu, který – jak Barryho napadlo – bylo možno popsat jediné jako démonický. „Spravil jsem ji. Přední nohy jsem o coul zkrátil.“

„To snad ne!“ řekl Barry a opět se na židli volky nevolky posadil.

„Moc dlouho se vám tady zůstávat nechce, co?“

Barry si pomyslel: Nejsm si jist, zda se mi tady chce zůstávat *vůbec*.

„Pacientům taky ne. Přijdou a zase vypadnou jako namydlený blesk.“

Jak může odpovědný lékař vůbec stihnout udělat solidní anamnézu, jestliže se mu pacienti střídají v ordinaci

jako panáček na orloji? položil si Barry otázku. Zvedl se. „Nejsem si jistý, zda tu skutečně chci pracovat...“

Místností zahlaholil O'Reillyho smích. „Ale no tak, synku! Nesmíte brát sám sebe tak vážně.“

Barry ucítil, jak se pod límečkem začíná červenat. „Doktore O'Reilly, já...“

„Laverty, tady je pár opravdu nemocných lidí, kteří nás fakt potřebují, víte?“ O'Reilly se už nesmál.

Barry uslyšel to *nás* a s překvapením shledal, že ho to potěšilo.

„Potřebuju pomoc.“

„Dobrá, já...“

„Paráda!“ řekl O'Reilly, přiložil k dýmce další zápalku, pak se zvedl a maširoval ke dveřím. „Tak, ordinaci jste už viděl... Zůstává mi rozum stát nad tím, proč tomu naši američtí bratránci tak urputně říkají pracovna... Ukážu vám zbytek živnosti.“

„Jenže já...“

„Brašnu si nechte tady. Zítra ji budete potřebovat.“

S těmito slovy O'Reilly zmizel v chodbě, takže Barrymu nedal moc na vybranou – nezbylo mu než odložit brašnu a vydat se za ním. Hned naproti uviděl jídelnu, ale O'Reilly se řítit dál halou okolo schodiště s vyřezávaným mahagonovým zábradlím. Pak se zastavil a rozrazil dokořán jakési dveře. Barry si přichvátl, aby mu stačil.

„Čekárna.“

Barry spatřil rozlehlou místnost vytapetovanou strašlivým květinovým vzorem s růžičkami. Podél zdí stály další židle. Na jediném stolku uprostřed místnosti se vršily staré časopisy.

„Nechávají je tu samotní pacienti.“ O'Reilly ukázal na dveře na protější straně. „My sem přijdeme z ordinace,

vezmeme toho, kdo je na řadě, vyřídíme ho a ukážeme mu cestu k východu.“

„Doufám, že jde po svých.“ Barry pozoroval O'Reillyho nos. Bledost veškerá žádná.

Veliký muž se zachichotal. „Vy jste ale pěkněj buldozer, co, Laverty?“

Barry zachoval mlčení, zatímco O'Reilly pokračoval: „Je to dobrý systém – zabráníme tím všelijakým nemakačenkům, aby si navzájem sdělovali symptomy nebo se dožadovali stejné medicíny, jakou dostal předchozí klient. Tak...“ Otočil se jako na obrtlíku a zamířil ke schodišti. „Jde se dál.“

Barry došel za ním po schodišti až na široké odpočívadlo. Na stěnách visely zarámované fotografie válečného křížníku.

„Támhle je obývací.“ O'Reilly ukázal na dvoukřídlé dveře s masivními výplněmi.

Barry přikývl, ale přitom se podíval zblízka na křížník. „Promiňte, doktore O'Reilly, není to náhodou loď Jeho Veličenstva *Válečná zloba*?“

O'Reillyho noha se zarazila na prvním stupni dalšího křídla schodiště.

„Jak to víte?“

„Sloužil na ní můj táta.“

„Tisíc hromů, Matičko Boží! Laverty? Snad nejste... snad nejste kluk Toma Lavertyho?“

„Ano.“

„To mě teda podrž!“

No, to mě teda taky, pomyslel si Barry. Otcí, který o svých zážitcích z války mluvil jen málokdy, čas od času ujela narážka na jistého chirurga kapitána O'Reillyho, jenž byl boxerským přeborníkem Středomořské flotily ve welteru – tohle by vysvětlovalo ty O'Reillyho květákovité

uši a křivý nos. Podle tátova názoru byl O'Reilly nejlepším lékařem důstojníkem, co se kdy ocitl na palubě. Tenhle ten chlap?

„To mě teda podrž – Lavertyho kluk!“ O'Reilly napřáhl ruku. Jeho stisk byl pevný, nikoliv drtvivý. „Ty jsi pro tuhle práci ten pravý! Pětatřicet liber týdně, každou druhou sobotu volno, k tomu bydlení a strava.“

„Třicet pět liber?“

„Ukážu ti tvůj pokoj.“

* * *

„Co si dáš?“ O'Reilly stál před příborníkem, kde byly vyrovnány broušené karafy a řady skleniček.

„Malé šery, prosím.“ Barry se posadil do velké lenošky. Obývací doktora O'Reillyho v prvním patře byl zařízen velmi pohodlně. Stěnu nad širokým krbem zdobily tři Millikenovy akvarely lovného ptactva. Dvě další stěny zakrývala od podlahy ke stropu knihovna. Barry rychle přelétl očima tituly: od Platónovy *Republiky*, Ceasarova spisu *De bello gallico*, *Medvídka Pú* a jeho latinského překladu *Winnie Ille Pu* až po sebrané spisy W. Somerseta Maughama a knihy Grahama Greena, Johna Steinbecka, Ernesta Hemingwaye a titul *Svatý* od Leslieho Charterise – co se knih týkalo, O'Reilly měl široký záběr.

Podobně různorodá byla i jeho sbírka desek, halabala nakupená u černého skříňového gramofonu Phillips. Mezi starými osmasedmdesátkami s Bixem Beiderbeckem a Jellym Roll Mortonem byly zastrkané Beethovenovy symfonie a také nejnovější elpíčko Beatles.

„Tady máš.“ O'Reilly podal Barrymu sklenku, ztěžka usedl do vedlejšího křesla a nohy ve fortelných botách si položil na kávový stolek. Pak pozdvihl vlastní skleničku,

kteřá by podle Barryho klidně mohla sloužit jako požární vědro, kdyby ovšem nebyla po ráfek plná irské whiskey. „Já osobně šery moc nemusím,“ prohlásil O'Reilly, „ale proti gustu žádná dšputát.“

„Říkal jsem si, že na whiskey je ještě trochu brzo.“

„Brzo?“ opáčil O'Reilly a dal si hlt. „Na kapku něčeho dobrého není nikdy dost brzo.“

Proboha, pomyslel si Barry, když se zahleděl na O'Reillyho ruměné tváře víc zblízka, snad to není vzteklej ožrala!

O'Reilly, kterému bylo zjevně úplně fuk, že ho Barryho zkoumá, pohodil hlavou směrem k oknu s malebným výhledem. „Koukáš na tohle?“

Barry se podíval na šikmou věžičku kostela porostlou mechem, jež se tyčila na druhé straně silnice hned naproti O'Reillyho domu, shlédl na střechy řadových domků kolem ballybuckleboské hlavní ulice a pak upřel zrak ještě dál, přes písečné duny pobřeží až tam, kde moře v belfastském zálivu, kobaltově modré s bílými čepičkami pěny, oddělovalo hrabství Down od vzdálených Antrimských vrchů, které se mlhavě rýsovaly proti obloze modré jako chrpy.

„Ježišmarjá,“ řekl O'Reilly, „slintat blahem mi tady nemusíš.“

„Je to nádhera, doktore O'Reilly.“

„Říkej mi Fingale. Jsem Fingal, chlapče. Jako Oscar.“ O'Reilly se strýčkovsky usmál.

„To jako Oscar Fingal?“

„Kdepak. Žádnej Oscar Fingal. Wilde.“

„Takže Oscar Fingal Wilde, Fingale?“ Barrymu bylo jasné, že se mu to nějak vymyká. Na O'Reillyho nose zahlédl náznak bledosti.

„Oscar... Fingal... O'Flahertie... Wills... Wilde.“

Barry potlačil nutkání poznamenat, že by se to dalo zpívat jako árie.

„Vypadáš zmateně, synku.“

Byl zmatený, popletený, vyvedený z konceptu, dočista vedle.

Bledost se ztratila. „Pojmenovali mě po něm. Po Oscaru Wildeovi.“

„Aha.“

„Jo, jo,“ řekl O'Reilly. „Můj otec měl klasické vzdělání, a jestli si myslíš, že já jsem to schytl, měl by ses seznámit s mým bratrem: ten se jmenuje Lars Porsena O'Reilly.“

„Propána! Podle Macaulayho?“

„Přesně tak. *Zpěvy ze starého Říma*.“ O'Reilly si dal pořádný lok. „My doktoři z venkova nejsme úplní neandrtálci.“

Barry cítil, jak se znovu začíná červenat. Jeho první dojmy z toho velkého muže sedícího naproti asi nebudou tak docela přesné. Sklonil hlavu a ucucl šery.

„No, Lavery,“ řekl O'Reilly, který zjevně ignoroval Barryho rozpaky. „Tak jak to bude? Chceš tu práci?“

Než Barry stačil odpovědět, kdesi dole zařinčel zvonek.

„Hergot!“ řekl O'Reilly, „další pacient! Jdeme.“ Vstal. Barry také.

O'Reilly otevřel přední dveře. Na schodě stál Seamus Galvin. V každé ruce třímал živého humra. „Dobrej večír, pane doktore,“ řekl a vrazil humry O'Reillymu. „Umyl jsem si nohu, a tak jsem tady.“

Barry si vzpomněl, jak umouněná Líza Doolittleová říká profesoru Higginsovi: „Než jsem se sem vypravila, umyla jsem si ruce a ksicht.“

„Vážně? No nepovídej!“ pravil O'Reilly přísně a předal zmítající se živočichy Barrymu. „Tak to pojď dál a já se ti na tu zadní tlapku kouknu.“

„Děkuju vám, pane doktore, děkuju vám nastotísíckrát.“ Galvin zaváhal. „A kdopá je tenhle mladej džentlmen?“

Barry se tak soustředěně snažil vyhnout se cvakajícím klepítkům koryšů, že málem přeslechl O'Reillyho odpověď: „Tohle je doktor Laverty. Je to můj nový asistent. Zejtra mu ukážu, jak to tady chodí.“

3

ROZBŘESKLO SE JITRO JASNÉ

Barryho probudilo drnčení budíku. V jeho podkrovním pokojíku bylo právě tolik místa, aby se sem vešla postel, noční stolek a skříň. Včera večer si vybalil, uložil těch pár kousků šatstva a rybářský prut strčil do kouta u střešního okna.

Vstal, roztáhl záclony a vyhlédl ven na O'Reillyho zadní zahradu. Pak sebral z nočního stolku taštičku s toaletními potřebami a zamířil do koupelny. Když se oholil, vzpomněl si na to, co se dělo včera večer. O'Reilly zafáčoval Seamusi Galvinovi kotník, humry odložil do kuchyňské výlevky, odvěkl Barryho zpátky do obýváku a nalil další drink. Vysvětloval mu, že první měsíc budou pracovat společně, aby se Barry naučil znát pacienty, chod praxe a geografii Ballybucklebo a okolí.

Večer utekl jako nic, a přestože si O'Reilly bez ustání naléval whiskey Old Bushmills, bylo to, jako by pil vodu – nejevil žádné známky opilosti. Zato Barrymu se po dvou sklenkách šery začínala podlamovat kolena a nabýval přesvědčení, že má hlavou plnou vaty, takže ho potěšilo, když

mu doktor ukázal komůrku ve druhém patře a popřál mu dobrou, fakt dobrou noc.

Opláchl břitvu a podíval se do zrcadla: oči měl podlité krví jen maloučko. Že by šery tak silně ovlivnilo jeho úsudek? Rozhodně si nevzpomínal, že by výslovně souhlasil s tím, že tohle místo vezme, ale zdálo se, že když si O'Reilly něco umane, ubohému smrtelníkovi nezbyvá, než se podřídít jeho vůli. Inu, když už člověk řekne *a...* Utřel si obličej, vrátil se do svého pokoje a oblékl se. Božíhodové kalhoty, nejlepší boty, čistá košile...

„Hejbni kostrou, Laverty! Nemáme na to celý den!“ zařval O'Reilly pod schodištěm.

Barry ten rozkaz ignoroval. Tohle je lékařská praxe, žádné loďstvo, a čím dřív si doktor Fingal Flahertie O'Reilly, chirurg kapitán ve výslužbě, uvědomí, že se Barry nenechá komandovat jako nějaký mariňák první třídy, tím lépe. Zavázal si univerzitní kravatu, hodil na sebe sportovní sako a vykročil ke schodům.

* * *

„Jen se našťouchněte, i když to není nic extra, drahej doktore Laverty.“

Barry vzhlédl od talíře, kde se skvěly obvyklé ulsterské grilované dobroty – slanina, klobásky, jelito, smažená vejce, rajčata, jehněčí kotleta a topinky –, a zadíval se do veselé tváře paní Kincaidové. Spatřil stříbrem prokvetlé vlasy načesané do drdolu, oči jako leštěné gagáty a růžové líce. Nad třemi bradami se usmívala ústa.

„Vynasnažím se.“

„Hodnej kluk! Tady se u snídaně musíte činit,“ řekla a položila talíř před O'Reillyho. „Tady pan doktor je náramnej ctitel dobrý bašty, ba!“

Barry v jejím hlase zachytil slabounký přízvuk lidí z Corku – a stejně jako tamější lidé měla ve zvyku zakončit větu slůvkem *ba*.

„Jděte si po svejch, Kinky!“ O’Reilly zdvihl příbor a se zjevnou chutí se pustil do jídla.

Paní Kincaidová odešla.

O’Reilly cosi zahuhlal s pusou plnou jelita.

„Co prosím?“

O’Reilly polkl. „Zapomněl jsem tě před Kinky varovat. To je ženská jako kyryсар. Je u mě už léta.“

„Ano?“

„Hospodyně, kuchařka a zdejší Kerberos.“

„Střeží vchod do podsvětí?“

„Trojhlavý pes hadr! Pacienti se musejí vylámat z postele setsakra časně, aby ke mně přes Kinky pronikli. Však uvidíš. A teď zčerstva spucuj ten dlabanec – za čtvrt hodiny musíme být v ordinaci.“

Barry se najedl.

Znovu se objevila paní Kincaidová. „Ještě čaj, doktore?“

„Děkuju vám.“

Nalila mu z konvice z biskvitového porcelánu a čiperně přesunula své stokilové tělo k O’Reillymu, který topinkou vytíral z talíře zbyteček vejce. Nalila čaj i jemu a podala mu list papíru.

„Tohle jsou dnešní odpolední návštěvy, doktore,“ prolesla. „Maggie chtěla, abyste k ní zaskočil, ale já jí řekla, ať přijde do ordinace.“

„Maggie MacCorkleová?“ O’Reilly vzdychl a pokusil se otřít si z kravaty vajíčko. „Dobrá. Děkuju, Kinky.“

„Ať radši přijde ona sem, než abyste se trmácel těch deset mil k ní domů.“ Paní Kincaidová se napřímila a zkoumala skvrnu na doktorově vázance. „A sundejte si tu špínu, já vám to vyperu, ba.“

K Barrymuho překvapení doktor O'Reilly pokorně rozvázal uzal a podal kravatu paní Kincaidové, která si odfrkla, udělala čelem vzad a odpochovala s poznámkou: „A né abyste si zapomněl vzít čistou!“

O'Reilly dopil čaj, vstal a řekl: „Za pět minut jsem zpátky. A pak pěkně ke strojům!“

* * *

„Ježišmarjá,“ šeptl O'Reilly, „chceš něco vidět? Tenhle zatracenej dav bys pěti bochníky chleba a dvěma rybičkama nenasytil!“

Barry, který ani v nejmenším nepochyboval, že O'Reilly by se s ohromnou radostí pasoval do role Krista, se vytáhl na špičky a přes obrovu hlavu zabrejlil do čekárny škvírou ve dveřích, které O'Reilly pootevřel. Mezi lidmi by už ani špendlík nepropadl. Proboha, jak chce O'Reilly vyšetřit před polednem tolik pacientů?

O'Reilly otevřel dveře dokořán.

„Brejtro.“

Čekárnou se rozlehl sbor hlasů mumlajících: „Brejtro, doktore O'Reilly!“

„Chci vám představit doktora Lavertyho,“ řekl O'Reilly a popostrčil Barryho dopředu. „Svého nového asistenta.“

Barry se na tu masu zvědavých obličejů chabě usmál.

„Doktor Laverty přijel sem k nám z Královské univerzity, aby mi pomohl.“

Jakýsi hlas zabrbal: „Je ale příšerně mladounkej, to teda jo!“

„To je, Jamesi Guiggane! Je to ten nejmladší doktor, kterej kdy na univerzitě vyhrál první cenu za učení!“

Barry se snažil namítnout, že nic takového nedokázal, ale jeho tlumené protesty utonuly ve sborovém „Ó!“

a „Á!“ Ucítil, jak mu O'Reillyho ruka pevně stiskla předloktí, a zaslechl šepot: „Pamatuj na pravidlo číslo jedna.“

Nikdy si nenech přerůst pacienty přes hlavu, ozvalo se Barrymu v hlavě, zatímco O'Reilly řekl: „Dobrá. Kdo jde na injekci životabudiče?“

Zvedlo se několik lidí.

O'Reilly počítal. „...pět, šest. Vás vezmu jako první. Minutku počkejte.“ O'Reilly se otočil a zašel do ordinace. Barry za ním.

Pozoroval, jak O'Reilly vytáhl šest injekčních stříkaček, z lahvičky s gumovým uzávěrem do nich natáhl jakousi růžovou tekutinu a vyrovnal je do řady na roušku, ležící na malém pojízdném vozíku.

„Co to je, doktore O'Reilly?“

O'Reilly se zakřenil. „Vitamin B₁₂.“

„B₁₂? Ale to přece není...“

„Šmarjá, člověče, já přece vím, že to není žádné životabudič... Nic takového neexistuje! Ty to víš taky, ale...“ teď už se usmíval od ucha k uchu, „...oni to nevědí! A teď je sem přiveď.“

„Všechny naráz?“

„Všechny jedním vrzem.“

Barry zamířil do čekárny. Dobré nebe, tohle se tedy ani za mák nepodobalo medicíně, které se učil! Vyhnul se pohledům, jež ho uvítaly, a řekl: „Pacienti na životabudič, pojdte prosím za mnou!“

Šest obětí ho mlčky a pokorně následovalo.

Malé procesí vpochodovalo do ordinace, kde už O'Reilly čekal u vozíku.

„Ke kanapi!“

Tři muži a tři ženy se poslušně otočili čelem k vyšetřovacímu lůžku.

„Předklonit!“

Ukázaly se tři zadnice v kalhotách a tři v bavlněných šatech.

Barry s otevřenou pusou sledoval, jak O'Reilly popojíždí s vozíkem na začátek fronty. Zastavil a pak popadl do jedné ruky injekci, do druhé polštářek vaty nasáklé denaturovaným lihem. Vatou otupkal bavlnu na první paní-mandě. „Dezinfekce proti listerii,“ zazpíval, když do toho místa píchl jehlu.

„Au!“ vyjekla kostnatá žena. Totéž se rychle opakovalo – *úk, úk, pích, au, úk, úk, pích, au* –, dokud O'Reilly nestanul před poslední obětí, ženou barokních tvarů. Otřel příslušné místo a bodl. Injekční stříkačka prolétla místností, jako by ji vymrštil olbrímí katapult, a zapíchla se do zdi, podobná přesně vržené šipce.

O'Reilly zakroutil hlavou, naplnil další injekci a řekl: „Proboha, Cissie, kolikrát jsem ti povídal, aby sis nebrala korzet, když jdeš na životabudič?“

„Promiňte, pane doktore, já zapo-... Au!“

„Hotovo,“ řekl O'Reilly. „Můžete jít. Až ten sajrajt začne působit, budete jako ččetky!“

„Děkujeme vám, pane doktore!“ řeklo unisono šest hlasů. Pacienti vyšli husím pochodem z domu předními dveřmi.

O'Reilly vytáhl ze zdi zapíchnutou injekci, položil ji k ostatním, obrátil se na Barryho a řekl: „Netvař se tak pohoršeně, hochu. Jim to nijak neublíží a polovina z nich se bude cítit líp. Víím, že je to jen placebo, ale my jsme tu přece od toho, aby se lidem ulevilo.“

„Ano, doktore O'Reilly.“ Sice na tom něco je, ale stejně... Barry pokrčil rameny. V tuto chvíli si nechal svůj názor pro sebe.

„Tak,“ řekl O'Reilly, když se zahrnul v otáčecím křesílku a nasadil si pŕlměsícovité brýle, „buď tak hodnej, poskoč a zahalekej: ‚Další!‘“

Barry strávil dopoledne běháním mezi čekárnou a ordinací a mezitím seděl na vyšetřovacím lůžku a poslouchal, jak se O'Reilly vypořádává se zástupem mužů s bolavým hřbetem, se ženami s usoplenými ratolestmi v náručí, s kašlem, posmrkáváním a bolestmi ucha, zkrátka s celou tou pestrou škálou drobných chorob, které se dědí v lidském pokolení. Čas od času se O'Reilly zeptal na Barryho názor a vždycky se s největší vážností zařídil podle jeho rady, alespoň před pacienty.

Barry si všiml, že O'Reilly zná každého pacienta jménem, a ačkoliv se jen zřídka se dívá do dokumentace, má encyklopedické znalosti o jeho zdravotním stavu.

Konečně! Čekárna byla prázdná.

O'Reilly se rozvalil na křesílku a Barry se vrátil na své vysezené místečko na vyšetřovacím lůžku.

„Tak,“ řekl O'Reilly, „co si o tom myslíš?“

„O tom, jak dáváte lidem injekce přes šaty, si nic moc nemyslím a taky jsem na univerzitě nevyhrál žádnou cenu.“ Barry přelétl očima O'Reillyho nos: bledost veškerá žádná.

O'Reilly vytáhl dýmku a zapálil si ji. „Máš se hodně co učit, Laverty.“ Vstal z křesílka a protáhl se. „Venkovani jsou pěkně konzervativní banda. Ty jsi mladej chlap. Proč by ti měli věřit?“

Barry ztuhl. „Protože jsem doktor!“

O'Reilly se rozchechtal na celé kolo. „To se uvidí! Tady nejde o tom, co o sobě říkáš, *doktore* Laverty – záleží na tom, co *uděláš*. Já jsem ti jen dal náskok na startu.“

„Předpokládám, že totéž jste dělal pokaždé, když jste mě žádal o radu.“

O'Reilly se na Barryho podíval přes brýle a neřekl nic.

Někdo zaklepal na dveře.

„Koukni se, kdo to je, ano?“

Barry šel toporně ke dveřím. Náskok na startu, pomyslel si. Jako bych neměl kompletní vzdělání! Otevřel dveře a za nimi stála asi šedesátiletá žena. Tvář měla ošlehanou jako kus suché mořské chaluhy. Její horní ret se pyšnil úhledným hnědým knírkem. Nos měla orlí, bradu vytrčenou vzhůru jako Kašpárek, a když se usmála, viděl, že zubů má asi tolik jako ústřice. Zamrkala ebenově černýma očima.

Hlavu jí zdobil slamák, který měl za stuhou vetknuté dvě zvadlé pelargonie. Horní část trupu jí halilo několik vlněných svetrů různých barev a zpod lemu rezavě hnědé sukně, dlouhé až po kotníky, vykukovaly špičky poctivých farmářských botek.

„Von je vevnitř?“

Barry cítil, že za ním někdo stojí.

„Maggie!“ uslyšel O'Reillyho hlas. „Maggie MacCorkleová, pojd' dál!“

Barry si vybavil, že paní Kincaidová tohle jméno zmínila u snídane. Nově příchozí se protlačila kolem něj. O'Reilly jí pokynul, ať se posadí na židli pro pacienty, a sám se uvelebil na vyšetřovacím lehátku.

„Tohle je můj asistent doktor Laverty. Rád bych, aby tě dneska prohlédl on, Maggie. Nic člověku tak nepomůže jako názor jiného odborníka.“

Barry se na O'Reillyho upřeně zahleděl, kývl a přešel k otáčecímu křesílku.

„Dobré ráno, paní MacCorkleová.“

Odfrkla a uhladila si sukni. „Já jsem slečna MacCorkleová, tak je to!“

Barry mrkl na O'Reillyho, který tam seděl se zkříženými pažemi. A naprosto bez výrazu.

„Promiňte, slečno MacCorkleová. Co vás trápí?“

Teď byla řada na ní, aby šlehla pohledem po O'Reillym. Teprve potom řekla: „Bolení hlavy.“

„Aha. Kdy to začalo?“

„Pro Ježíše Krista, to bolení je akutní furt, ale včera večír to začalo bejt chronický, tak je to. Byla to hrůza!“ Naklonila se k němu a slavnostně pronesla: „Skoro bych řekla, že je to křivice.“

Potlačil úsměv. „Aha. A kde přesně to bolí?“ Barry se držel klasického postupu při určování diagnózy jako podřízený ouředníček, který úzkostlivě lpí na předpisech všeho druhu.

Spiklenecky zašeptala: „Tady.“ Jednou rukou ukázala nad temeno klobouku ozdobeného květinami.

Barry sebou v křesítku škubl. Není divu, že si O'Reilly povzdechl, když paní Kincaidová oznámila, že se sem Maggie chystá. Zauvažoval, kde má O'Reilly příslušné formuláře, aby mohli vydat potvrzení o nepřítčnosti.

„Nad hlavou?“

„No jo. Dobrý dva couly.“

„Aha.“ Sepjal prsty. „A neslycháte poslední dobou hlasy?“

Ztuhla. „Co tím chcete říct?“

„Víte, já...“ Pohlédl bezmocně na O'Reillyho, který sklouzl z lůžka.

„Doktor Laverty tím myslí, jestli ti kapku nezvoní v uších, Maggie.“

„*Cink cink*, anebo *drrrrrr*?“ zeptala se Maggie, pošinula se vzhůru po sedadle svažující se židle a obrátila se k O'Reillymu.

„To mi pověz ty,“ řekl.

„*Cink cink*, můj milej doktore.“

O'Reilly se na ni usmál přes brýle.

Zjevně ji to povzbudilo, takže pokračovala: „Jo, je to *clink clink. Cinky linky clink.*“

Výstižný popis celé té praštěné báby, napadlo Barryho.

„Hmmm,“ řekl O'Reilly a vyhlížel přitom velmi moudře. „Hmmm... *Clink clink* a dva couly nad hlavou... Máš bolesti uprostřed nebo na jedné straně?“

„Trochu nalevo, tak to je.“

„To označujeme jako excentrické, Maggie.“

Takhle bych označil vás oba, pomyslel si Barry.

„Excentrické? Panečku! Je to zlý, doktore?“

„Vůbec ne,“ opáčil O'Reilly a položil jí konejšivě ruku na rameno. „To spravíme jedna dvě!“

Napětí v jejích ramenou polevilo. S úsměvem vzhledla ke svému lékařskému poradci, avšak pohled, který upřela na Barryho, byl ledový jako zimní vítr nad zátokou.

O'Reilly se naklonil přes Barryho a vzal ze stolu umělohmotnou lahvičku s vitaminovými tabletkami. „Tohle bude stačit.“

Maggie se zvedla a lahvičku si vzala.

O'Reilly ji mírně postrčil směrem ke dveřím. „Tyhle prášky jsou to pravý, Maggie.“

Přítakala.

„Musíš je brát přesně tak, jak ti řeknu.“

„Ano, pane doktore. A jak je mám brát?“

O'Reilly jí přidržel dveře.

„Půl hodiny.“ Následující slova pronesl s veškerým důrazem a vážností: „Nachlup přesně půl hodiny předtím, než ta bolest začne.“

„Ach, děkuju vám, můj milej doktore!“ Její úsměv byl přímo oslnivý. Udělala lehké pukrlátko, obrátila se k Barrymu, ale mluvila přitom na O'Reillyho. To, co řekla na rozloučenou, bodlo jako vosí žihadlo. „Víte,“ řekla, „tenhleten mladej Laverty... ten se má hodně co učit!“

4

V PRASEČÍM UCHU

Barry se blaženě opřel o opěradlo židle v jídelně a odsunul prázdný talíř od oběda. Samosebou, pomyslel si, O'Reillyho klinickým metodám snad lze leccos vytknout, ale – lehce říhl – já jsem ochoten tomu člověku promíjet jeho výstřednosti, dokud si kuchařský um paní Kincaidové uchová stávající úroveň.

„Návštěvy doma,“ řekl O'Reilly od protějšího konce stolu. Studoval jakýsi kus papíru. „Každý, komu je příliš zle na to, aby se dostavil do ordinace, zavolá zrána Kinky a ta mi předá seznam.“

„Ten, co vám dala u snídaně?“

„Jo; a poví mi taky, jestli ještě někdo nevolal během dopoledne, abych si ho připsal.“ O'Reilly složil papír a zastrčil si ho do postranní kapsy tvídového saka. „Dneska máme kliku – jen jedna návštěva. U Kennedyových.“ Vstal. „Ať to vodsejπά! Dnes večer běží v telce ragbyovej zápas. Na výkop chci být zpátky.“

Barry ho následoval do haly a do kuchyně, kde je paní Kincaidová, po lokty v mýdlové vodě ve dřezu, přivítala úsměvem a slovy: „Chtěl byste ty humry dneska k večeri, doktore drahej?“

„To by byla paráda, Kinky.“

Barry si tu radostnou vyhlídku vychutnával.

O'Reillyho postup vpřed se zarazil. „Kinky, copak vy dneska večer nemáte schůzku ženského spolku?“

„Ale jo, ba.“

„Tak nám ty humry udělejte nastudeno. Nachystejte nám k nim trochu salátu a jděte si ven dřív.“

A řítil se dál, aniž si všímal díky paní Kincaidové, otevřel zadní dveře a provedl Barryho domem ven.

Barry se ocitl v rozlehlé zahradě obehnané plotem, v té, na kterou se díval z okna svého pokoje. Na záhonku u živého plotu vlevo rostla zelenina. Nad dobře udržovaným trávníkem se sklánělo pár jabloní, obtěžkaných ranými jablky – rozpoznal odrůdy Cox's Orange Pippin a Golden Delicious. Vysoký kaštan na protějším konci měl větve svěšené přes plot a v jeho stínu se schovávala psí bouda.

„Arthure!“ zařval O'Reilly. „Arthure Guinnessi!“

Z boudy se vyřítil ohromný černý labrador, přehnal se po trávě, a zatímco vrtěl ocasem tak usilovně, až mu zadek rejdlil sem tam v úhlu devadesát stupňů, skočil na O'Reillyho.

„No to je ale hodnej kluk!“ řekl O'Reilly a popleskal psa po boku. „Říkám mu Arthur Guinness, protože je Ir, je černejší a je po něm řádká kocovina... Přesně jako po tom našem ležáku.“

„Rrruaff!“ pravil Arthur.

„Arthure Guinnessi, seznam se s doktorem Lavertym.“

„Haf,“ řekl Arthur a vmžiku přenesl svou náklonnost na Barryho, který se zoufale snažil zvíře odstrčit. „Hauaff!“

„Arthur Guinness je sakra nejlepší honicí pes v Ulsteru.“

„Chodíte střílet, doktore O'Reilly?“

„Říkej mi Fingale, hochu – Fingale. Ano. Den na lovu kachen nám s Arthurem vždycky spraví náladu, co, Arthure?“

„Blaf,“ podotkl Arthur, když zaklesl přední packy kolem Barryho stehna a začal přirážet jako pomínuté beranidlo. No, ještě chvílku vydrž, psisko, pomyslel si Barry, zatímco se marně pokoušel udržet zpitomělé zvíře v patřičných mezích. Chvilku vydrž a tvoje příští potomstvo budou kříženci labradora s manšestráky. „Lehni, Arthure!“ Vůbec si nemusel třepit pusou, protože zvíře zdvojnásobilo své úsilí.

„Hele, pane, už se na to vykašlete,“ řekl O'Reilly a ukázal na boudu. „Marš domů!“

Arthur Guinness si ještě naposledy vrzнул, odmotal se z Barryho nohy a odšoural se přibližně směrem ke svému obydlí.

„Moc srdečný zvířátko,“ řekl Barry, zatímco se bezúspěšně snažil očistit z nohavice svých nejlepších kalhot bláto.

„Když mu padneš do voka, tak jo,“ odvětil O'Reilly, když vykročil dál, „a že tys mu do voka evidentně padnul!“

„No, to bych byl jaktěživ neřekl.“ Barry si v duchu poznamenal, že se má obloukem vyhybat zadní zahradě.

„Garáž máme tady venku,“ řekl O'Reilly a otevřel zadní branku. Přešel úzkou cestičkou mezi živými ploty k polorozpadlé kůlně a trhnutím zvedl vyklápěcí vrata nahoru. Barry se zadíval dovnitř a uviděl černého rovera s dlouhou kapotou, jedno z těch aut, která už se alespoň patnáct let nevyráběla.

O'Reilly nastoupil a nastartoval. Motor zachrchlal, odplivl si a vystřelil do karburátoru. Barry naskočil na sedadlo spolujezdce. O'Reilly zařadil rychlost a vyjel na cestičku. Barrymu se zahoupal žaludek: auto smrdělo po mokřém psu a tabákovém kouři. Stáhl okénko dolů.

O'Reilly odbočil doleva na silnici, minul svůj dům, kostel s nahnutou věžičkou a projel celou hlavní ballybuckleboskou ulici. Barry se rozhlížel. Cestu lemovaly

řadové přízemní domky s bílou omítkou, z nichž některé měly doškovou střechu, kdežto jiné byly pokryté břidlicí. Dojeli na křižovatku a zastavili u semaforu na červenou. Na protějším rohu stála jako poněkud zbytnělé vývěsní znamení holičské officíny veliká májka, na které se loupala barva a která se kácela mírně doleva.

„O Beltanu tady bývá legrace – to je stará keltská oslava prvního máje,“ řekl O'Reilly a ukázal na májku. „Oslavné hranice, tanec, honba na mladé panny... Tedy pokud se tu ještě nějaká najde. Když se naskytá šance na prima mejdan, místní si moc nezadají se svými pohanskými předky.“ Začal túrovat motor a ukázal na silnici vedoucí doprava. „Když to vezmeš tudy, skončíš na pobřeží; ta cesta vlevo tě zavede do ballybuckleboských kopců.“

Barry přisvědčil.

Světla se změnila: na semaforu se objevila žlutá. O'Reilly sešlápl spojku a auto vyrazilo s řevem vpřed. „Zelená je jen pro turisty,“ podotkl. Nevěnoval pozornost traktoru, který přijížděl v opačném směru a nyní se zastavil tak, že jeho přívěs úplně zahrazoval křižovatku. „Musíme se dostat domů včas na ten zápas.“ Rukou udělal neurčité gesto. „Hle, tepající srdce Ballybucklebo!“ řekl.

Teď pro změnu patrové domy. Zelinář, řezník, tisková kancelář a větší budova s vývěsním štítem, kde stálo: *U Černé labutě*. Barry postřehl povědomou postavu s ovázaným kotníkem, jak pajdá ke dveřím.

„Galvin,“ řekl O'Reilly. „Ježíš, ten by vychlastal celý moře, kdyby v něm byl místo vody guinness!“

Barry se otočil, aby mohl sledovat, jak Galvin štráduje do *Černé labutě*.

„Na něj kašli,“ řekl O'Reilly, když s mocným skřípěním přeřadil na vyšší rychlost. „Chci ti ukázat okolí. Tak.

Po téhle silnici se dostaneš do Belfastu, a když mrkneš na pravobok... vidíš? Můžeš jet i vlakem.“

Barry se podíval napravo a uviděl motorák, šinoucí se zvolna po zvýšeném náspu. Zajímavé, řekl si. To bych fakt mohl udělat, až budu mít volno. Bude to levnější než jet autem a on by rád navštívil jednoho kamaráda z fakulty, protože...

Hodilo to s ním dopředu, protože O'Reilly dupl na brzdu. „Zatracená kráva!“ zavrčel.

Barry uviděl osamělou černobílou krávu s něžnýma očima, v nichž se zračila dokonalá prázdnota: loudala se prostředkem silnice a s jemnocitnou rozšafností mlela hubou.

O'Reilly stáhl okénko. „Huš, ty jedna! No tak uхни, huš!“ Zvíře sklonilo hlavu, jedinkrát žalostně zabučelo – a nehnulo se ani o píď.

Barry se opřel a koukl po O'Reillym právě v okamžiku, kdy mu došla trpělivost, které ostatně moc neměl, což před chvílíčkou předvedl. O'Reilly vystoupil, přibouchl dveře a došel ke krávě. „Hele, malá, já mám docela naspěch.“

„Búú,“ odvětila kráva.

„Jak myslíš,“ řekl O'Reilly. Uchopil ji jednou rukou za roh a zatáhl. K Barryho úžasu zvíře popošlo o dva kroky vpřed, poněvadž zjevně nedokázalo odolat síle, působící na jeho hlavu. „Pohni tím svým zatraceným zadkem!“

Kráva zapleskala ušima, sklonila hlavu a odkymácela se ke straně silnice. O'Reilly vlezl do auta, drsně zařadil rychlost a se zasvištěním gum po asfaltu vyrazil. „Panenko skákavá, zvířata!“ řekl. „Jedna z největších rozkoší, které s sebou nese praxe na venkově. Musíš si holt zvyknout na to, jak s nimi zacházet.“

„Dobrá,“ řekl Barry. „Fajn.“ Vůbec netušil, jak záhy se slova doktora O'Reillyho naplní.

* * *

O'Reilly zanádal a pak přidal plyn. Barry uslyšel, jak motor rachotí, zatímco zadní pneumatiky kvílejí a otáčejí se a... otáčejí se naprázdno.

„Hergotfix!“ řekl O'Reilly. „Budeme muset pěšky.“ Natáhl se na zadní sedadlo, popadl svou černou brašnu a farmářské boty wellingtonky. „Ven!“

Barry vystoupil – a zapadl až po kotníky do bláta. Vyprostil z toho marastu postupně obě nohy a dočvachtal na travnatý kraj cesty. Hrom do toho! Boty a sváteční kalhoty, které už beztak nesly stopy náklonnosti Arthura Guinnessa, měl špinavé. Barry zauvažoval, na kolik ho přijde čistírna.

Obrátil se a zíral na zemědělskou usedlost na konci té vyježděné cesty. „To máme namířeno támhle, Fingale?“

„Jo, to je Kennedyovic barák.“

„Nedá se tam dostat někudy jinudy? Boty už mám...“

„Furt nosím wellingtonky.“ O'Reilly ukázal na svou vlastní obuv. „S botama si nelam hlavu.“

„Jenomže tyhle boty stály...“

„Pro Boha živýho! No tak jo, stříhneme to po poli.“ Barry si všiml, že O'Reillymu začíná blednout špička nosu. „A hoď sebou! To utkání začíná za půl hodiny.“ O'Reilly zdvihl brašnu, prudce otevřel zrezavělá vrátka v trnkovém živém plotu, sestávající z pěti vodorovných tyček, a rázoval pryč. „Zavři za sebou ty mizerný vrátka!“ křikl ještě přes rameno.

Barry branku s námahou zavřel, přičemž si poškrábal ruku o smyčku z drátu, kterou bylo nutno přehodit přes

sloupek, aby se branka znovu sama neotevřela. Cucal si krvácející ruku a upřeně koukal na trosky bot – svých jediných slušných bot. Uslyšel O'Reillyho zařvání: „Tak dočkám se ještě dneska?“

„Jdi do háje,“ zabrblal Barry, když vyrazil k O'Reillymu. Tráva na pastvině byla po kolena vysoká, šťavnatá, ochmýřená semínky. A mokrá, převelice mokrá. Jak si tak Barry cílevědomě razil cestu vpřed, zjistil, že se mu travní semínka lepí na nohavice, a už nyní cítil, jak mu vlhnou holeně. No nic, pomyslel si, aspoň ta rosa spláchně trochu toho bahna.

„Co tě zdrželo?“

„Doktore O'Reilly,“ začal Barry, který se nehodlal dát zastrašit, „přišel jsem tak rychle, jak to bylo možné, a...“

„Pchá!“

„A mám úplně zničené boty a kalhoty.“

„Co víš o prasatech?“ zeptal se ho O'Reilly.

„Nechápu, co mají co dělat prasata s mými šaty.“

„Jak račte, pane, ale jedno sem zrovna míří.“ O'Reilly svižně vykročil.

Barry zaváhal. Blížilo se k nim cosi růžového o rozměrech menšího hrocha. Mělo to i stejně houpravou chůzi jako to africké zvíře, ale Barry soudil, že okolo Ballybucklebo se takoví tvorové vyskytují jen vzácně, takže dotyčné zvíře bude nejspíš prase – a protože se mezitím o poznání přiblížilo, postřehl, že má červená a nesporně škodolibá očička. Barry se dal do klusu a dohonil O'Reillyho v půli cesty mezi brankou a koncem pole.

„To je fakt prase!“

„Brilantní postřeh,“ řekl O'Reilly, který rázoval stále delšími kroky. „Někde jsem četl, že vepř domáci může někdy zdivočet.“

„Zdivočet?“

„Přesně tak.“ O'Reilly ztěžka oddechoval. „Koukni na ty zatracený tesáky!“ O'Reillyho chvatná chůze přešla v regulární cval, takže mezi ním a Barrym vznikla mezera.

Barry, který si dobře uvědomoval, že několik olympijských nadějí už přišlo kvůli ohlédnutí o zlatou medaili, to nicméně riskl a ohlédl se. Zvíře je dohánělo, a pokud mělo v úmyslu ty svoje „zatracený tesáky“ použít, dalo se celkem rozumně předpokládat, že oběti se stane ten, koho dostihne jako prvního. Barry se rozběhl. Deset yardů před živým plotem na protější straně pole předstihl umdlévajícího O'Reillyho. To ho tak zpomaluje ta porce nákypu se stejekem a ledvinkami, co dostal od paní Kincaidové jako nášup, pomyslel si Barry, když otvíral nízkou branku.

Málem se srazil s pomenším rozesmátým chlapíkem v placaté čepici, který stál na dvoře farmy. Než se Barry zmohl na vysvětlení, klid venkovského odpoledne vzal za své pod palbou praskavých a drásavých zvuků: Barry uviděl, jak se O'Reilly dere trnkovými křovisky jako americký tank lesnatou krajinou Normandie.

O'Reilly se zastavil, ohledal trhliny na svém tvídovém saku a pokusil se ovládnout rozbouřený dech. Pak dopochodoval přímo k tomu cizímu člověku v čepici, který – jak Barry postřehl – strašlivě šilhal, zato se smál, až se popadal za břicho.

Přestože měl O'Reilly tváře rudé jako vařený brambor, špičku nosu měl navzdory námaze alabastrově bílou.

„Dermote Kennedy,“ zaburácel, „co je tady sakra k smíchu?!“

Odpovědi se mu nedostalo. Pan Kennedy byl zlomený v pase, držel se za břicho a mezi záchvaty smíchu ze sebe škytavě vyrážel: „Propáníčka, na vás ale bylo pokoukání!“

„Dermote Kennedy!“ O'Reilly se vztyčil v celé své impozantní výšce šest stop dva palce. „Jsi skvrnou na tváři

civilizovaného lidstva. Pro Kristovy rány, jak je možný, že chováš na otevřeném poli lidožravýho kance?“

Pan Kennedy se napřímil, z kapsy u kalhot vytáhl kapesník a otřel si oči.

„Čekám na vysvětlení!“ ryčel O'Reilly.

Pan Kennedy si nacpal kapesník zpátky. „To nejní žádnej kanec, můj milej doktore. To je jen Gertruda, prasnice, miláček mojí Jeannie. Nechtěla nic jinýho než podrbat na rypáčku.“

„Aha,“ řekl O'Reilly.

„Přesně tak,“ pravil Barry, kterého pořád ještě žralo, že na něj O'Reilly hulákal, že se courá. „Jsem přesvědčen, že zvířata jsou – a jestli vás necitují přesně, prosím, abyste mě opravil, doktore O'Reilly – jednou z největších rozkoší, které s sebou praxe na venkově nese. Jen si zkrátka musíte zvyknout na to, jak s nimi zacházet.“

„Říkejte si tomu, jak chcete, pane doktore,“ řekl pan Kennedy, jenž se konečně vysmál dosyta, „ale tohle je fakt práce pro farmáře. Doktoři zasejz dohlížej na marody a...“ zaváhal a mrkl na svou obuv, „...a já se vám strašně vmlouvám, že vás sem tahám, to teda jo, ale já mám náramnou starost vo naši Jeannie. Moh byste jít dovnitř a kapku se na ni kouknout, pane?“

5

PRÁCE KVAPNÁ MÁLO PLATNÁ

Barry šel za panem Kennedym a doktorem O'Reillym k farmě, přízemnímu stavení s bílou omítkou a střechou pokrytou došky, které spoustu let nikdo nevyměňoval, jak bylo lze soudit podle ploch prorostlých mechem. Z komína stoupal kouř – Barry ucítil štiplavý zápach hořící rašeliny. Každé okno bylo opatřeno černými okenicemi.

Uslyšel, jak se O'Reilly ptá: „Jak se letos daří ječmeni, Dermote?“ a jak pan Kennedy odpovídá: „Dobře, pane doktore... A furt eště mám smlouvu s palírnou whiskey Bushmills.“ No, pomyslel si Barry, to by mělo O'Reillymu udělat radost.

Na protější straně dvora stála stodola ze šedivých betonových bloků, která měla otevřenou přední stranu, takže bylo vidět balíky sena narovnané u jedné stěny a traktor Massey-Harris zaparkovaný pod střechou z vlnitého plechu. Na Barryho civěly ze svých stání krávy. V blátě na dvoře, prošpikovaném slámou, hrabala kuřata a nafoukaný kohout. Z boudy u předních dveří se dívala border kolie.

Barry slyšel, jak pan Kennedy říká: „Pojďte dál, páni doktoři.“ Barry přelétl pohledem své zablácené boty.

„Támhle je škrabka, pane.“ Kennedy ukázal na škrabku na boty, které byla hned vedle dveří.

Barry se očistil od bahna, jak jen to šlo, a vstoupil do domu. Ocítl se ve světlé kuchyni. U protější zdi trůnil černý litinový sporák. Z konvice stoupaly kotouče páry k lakovaným stropním trámům. Na podlaze byla dlažba.

„Páni doktoři jsou tady, zlato!“ zavolal pan Kennedy.

Stála tam žena, která nalávala čaj do hrnku s narcisy. Podle vrásek na její šíji a maličko pokřivených kloubů na dvou prstech pravé ruky Barry odhadl, že už se jí přehoup-la padesátka. „Děkuju, že jste přišel, doktore O'Reilly.“

O'Reilly se uvelebil u fortelného stolu z borového dřeva. „Není zač děkovat. Tohle je můj nový asistent, doktor Laverty.“

Paní Kennedyová Barrymu neobratně kývla na pozdrav.

Měla na sobě zástěru. Prošedivělé vlasy vypadaly neupraveně, a ačkoliv se na něj usmála, ten úsměv byl pouze na rtech. Její nucenou veselost popíraly oči podkresle-né temnými kruhy.

„Nedal byste si šálek čaje, doktore?“

„Rád.“

„Posadte se, prosím,“ řekla. „Donesu ještě jeden hrnek.“ Popošla ke kredenci, kde stály v přihrádkách modré talíře a uprostřed nejnižší police se naparovala sklenice od zavařeniny plná šarlatových a žlutých řeřich.

Barry odsunul židli od stolu a přisedl si k O'Reillymu. Když mu žena donesla šálek tmavého vařícího čaje, podě-koval jí.

„Co k němu?“

„Jen mléko, děkuji.“

Podala mu džbáněk.

„A teď mi povězte, jak dlouho je Jeannie taková mar-ná: od včerejška?“ Poprvé za tu krátkou dobu, co Barry

O'Reillyho znal, v jeho hlase nezazněl sebemenší náznak obvyklé příkrostiti.

„Jo, pane doktore. Nic nechce jíst. Povídá, že ji bolí břicho.“

„Blinkala?“

Když O'Reilly použil lidový výraz pro zvracení, Barry se usmál.

„Jen jednou. Poblinkala celou postel. Byla z toho celá pryč, to teda jo. Já a Bridget jsme s ní byli nahoře celou noc.“ Kennedy rychle pohlédl na manželku.

„A celičká hoří, to teda jo,“ pronesla tiše paní Kennedyová, zatímco rukama žmoulala lem zástěry.

„Ale když jsi telefonovala, Bridget, paní Kincaidovy jsi to nepověděla, že ne?“ řekl O'Reilly. „Byl bych přijel dřív!“

„Ach, doktore drahej, však my víme, kolik máte práce.“ Ruce paní Kennedyové kroutily a mačkaly látku. „Ale dyk je to přece jen bolení břicha, že jo?“

„Hmm...“ pronesl O'Reilly skrze sevřené rty. „Radši bysme se na ni měli nejdřív podívat.“ Vstal.

Pan Kennedy zvedl oči k manželce. „Jdi ty, Bridget.“

„Tudy, doktore,“ řekla a zamířila ke dveřím.

„Tak jdi,“ řekl O'Reilly, chytil brašnu a ustoupil kousek stranou, aby udělal Barrymu místo. Barry kráčel za paní Kennedyovou do předsíně a dál až do malého pokojíčku. Okno rámovaly pestré kartounové závěsy. Sluneční paprsek dopadl na pokrývku v dětské postýlce, kde na dvou polštářích apaticky ležela holčička s černými vlasy svázanými do copánků a tiskla si k rozpálené líci medvídka. Upřeně se na něj zahleděla až příliš jasnýma hnědýma očima.

„Tohle je doktor Laverty, Jeannie,“ vysvětlila jí paní Kennedyová.

Barry se přesunul do kouta a sledoval, jak se O'Reilly na dítě zeširoka usmál a přisedl si k němu na kraj postele. Pod jeho vahou péra úpěnlivě zaskřípěla.

„Tak, Jeannie,“ řekl, „tobě není moc dobře, co?“

Zavrtěla hlavou. „Bolí mě břicho.“

O'Reilly přiložil hřbet pravé ruky dítěti na čelo. „Pálí,“ podotkl. „Můžu ti změřit pulz, Jeannie?“

Podala mu pravou paži.

„Sto deset,“ řekl O'Reilly.

Barry si tento fakt v duchu uložil k ostatním informacím.

Vzhledem k bolestem břicha trvajícím dvacet čtyři hodin, kdy dítě nechce jíst, zvrací, má horečku a zrychlený pulz, si byl už celkem jistý, že Jeannie má zánět slepého střeva. Rychle pohlédl na paní Kennedyovou, která stála v nohách postele a snažila se na dcerku usmívat.

„Můžu prohlédnout tvého médu, Jeannie?“ zeptal se O'Reilly.

Podala mu medvídku, jenž měl oranžovou srst místy odřenou až na látku a jedno ucho napůl užížlané. „Tak, Míšo,“ řekl O'Reilly a položil hračku na příkrývku, „hezký vyplázní jazyk a řekni á.“ Naklonil se a soustředěně se zadíval medvídkovi do obličeje. „Dobře. A teď se ti kouknu na pupík.“ Moudře pokýval hlavou. „Moc bonbonů!“ řekl.

Jeannie se usmála.

„Teď ty,“ řekl O'Reilly mírně a vrátil jí medvídku. „Vyplázní jazyk.“

Dítě poslechlo. Předklonil se a začenicchal. „Podívejte se na to, doktore Laverty.“

Barry popošel kupředu: jazyk byl potažený a dech dítěte páchl.

„Můžeme odhrnout peřinu, maminko?“ zeptal se O'Reilly.

Paní Kennedyová dala příkrývku stranou.

Barry pozoroval, jak Jeannie odtrhla oči od matky, rychle pohlédla na své břicho a pak nahoru do O'Reillyho obličeje.

„Můžeš mi ukázat, odkud ta bolest začala?“

Prstík ukázal na nadbříšek, kde končila žebra.

„A je tam pořád?“

Vážně zavrtěla hlavou a ukázala dolů, na pravou stranu břicha.

Barry sebou škubl. Další část vyšetření nebyla nic příjemného. Jedním z příznaků apendicitidy byla bolest při jemném stlačení: když je břišní stěna vmáčknutá dovnitř a pak se náhle uvolní, pohyb zanícených vrstev pobřišnice způsobí intenzivní bolest. Ještě horší však je, že učebnice žádají, aby lékař pacienta vyšetřil rektálně. Barry měl pediatrii odjakživa nerad, tu hrůzu malých pacientů, slzy, muka rodičů, kteří nechápou, co se děje. Nenáviděl, když musel malíčkým působit bolest, jenomže občas to bylo nutné.

„Dobře,“ pravil O'Reilly. K Barryho překvapení něžně přetáhl pokrývku přes tělíčko zabalené v županu s Králíkem Petrem. „Jeannie, jak by se ti líbila vyjížďka do Belfastu?“

Holčička se podívala na O'Reillyho a pak na matku, která přisvědčila. Jeannie upřela zrak na O'Reillyho drsnou tvář. „Tak jo,“ řekla. „Může jet i Míša?“

„To víš, že jo,“ řekl O'Reilly. „Teď zůstaň hezky ležet jako hodná holčička. Já musím na slovíčko s tvou maminkou.“ Zvedl se, naklonil a shrnul dítěti vlásky z čela; pak se vzpřímil a zamířil ke dveřím.

Barry zaváhal. Tohle nebylo správné. O'Reilly nebyl dost důkladný. Vždyť pacientku sotva vyšetřil! Ten ztracený chlap tak pospíchá, aby byl užuž zpátky doma na ten svůj ragbyový zápas, že ignoruje pravidla! To je zlé.

„Tak jdete, doktore Laverty?“

Barry znovu pohlédl na děvčátko a snažil se rozhodnout, zda by neměl vyšetření dokončit sám.

„Laverty!“

Ne, rozhodl se, v tuto chvíli nebude dělat nic, ale později to s O'Reillym probere. Stát a přihlížet, jak O'Reilly píchá pacientům přes oděv injekce se zbytečným lékem nebo šidí potrhlou starou paní vitamíny – ženu, která by podle Barryho názoru potřebovala pečlivé psychiatrické vyšetření –, inu, to je jedna věc. Ale takhle bezstarostně zacházet s dívkou, která je od pohledu nemocná...?

„Pá, pá, Jeannie!“ řekl, když odcházel; vrátil se do kuchyně.

Pan Kennedy tam stál a paží objímal manželku kolem ramen. Ta si utírala oči cípem zástěry.

O'Reilly měl k uchu přimáčkнутý telefon. Domlouval sanitku. Jasně, pomyslel si Barry. Prostě to dítě pošli do špitálu, ti převezmou zodpovědnost a ty se můžeš vrátit na to svoje mizerný ragby.

O'Reillyho hlas se hlučně odrážel od střešních trámů. „Co tím chcete, k čertu, říct, že nemáte volná lůžka? Já mám tady mrně s apendicitidou. Za půl hodiny bude na dětském oddělení... Ale prdlačky, mladíku! Seženete sira Donalda Cromieho... Na to kašlu, jestli má dneska volno, prostě mu řeknete, že volal doktor Fingal Flahertie O'Reilly... ne, žádný O'Rafferty, vy tupče! O'Reilly! O'... sakra...Reilly... z Ballybucklebo.“ Praštil sluchátkem do vidlice. „Zatracenej doktorskej potěr!“

„Už jste volal sanitku?“ otázal se ho Barry.

„Nebudte blázen,“ zavrčel O'Reilly. „Odvezeme ji do Belfastu mým autem.“

„Já myslel, že chcete být doma kvůli tomu...“

„Proberte se, hergot! Jeannie potřebuje vyndat apendix. A to fofrem! Není čas čekat na sanitku.“

Jakmile byli Kennedyovi v belfastské Královské dětské nemocnici a O'Reilly spokojeně vyslechl, že sir Donald Cromie souhlasí s diagnózou a bez prodlení se ujme operace, ještě jednou si promluvil s paní Kennedyovou, drapl Barryho za paži a spěšně ho postrkoval k autu.

„Tak honem, Laverty. Jestli sebou mrsknem, snad ještě stihnu druhou polochas.“

Takže on na to utkání nezapomněl, říkal si Barry v duchu, když pochodovali po parkovišti, a ani já jsem nezapomněl, čeho jsem byl svědkem tam na farmě. Barry musel připustit, že ohledně appendixu měl O'Reilly navzdory svým lajdáckým metodám pravdu a odvézt Kennedyovy osobně do Belfastu daleko překračovalo hranice jeho lékařských povinností, avšak tím se nikterak nezměnily Barryho pocity.

Když O'Reilly vyjel od nemocnice na Falls Road, Barry mu řekl: „Doktore O'Reilly, domnívám se, že jste měl veliké štěstí, když jste správně určil diagnózu.“

„Ale?“ podivil se O'Reilly mírně. „A co tě k té domněnce vede?“

„Nevyšetril jste to dítě zevrubně, protože jste spěchal.“

„Opravdu?“

„Tak mi to alespoň připadalo.“

O'Reilly prudce zakroutil volantem, aby se vyhnul cyklistovi. „Moula jeden!“ zabrblal.

„Vy říkáte, že jsem moula?“

„Ne,“ řekl O'Reilly, „ale jestli na tom trváš, klidně to řeknu.“ Zastavil na červenou a obrátil se k Barrymu. „Synku, diagnóza byla jasná jako facka od té minuty, kdy jsme vešli do pokoje. Tu halitózu jsi přece cítil.“

Barry se podíval O'Reillymu na nos: čekal, že uvidí onu zrádnou bledost. Jenže nic!

„Tys vážně chtěl, aby jí mačkal břicho a strkal jí prst do zadečku, a to čistě proto, že to stojí v knihách?“

„Inu, já...“

„Inu nic,“ řekl O'Reilly a znovu se rozjel. „Ta maličká byla strachy bez sebe. Nebylo třeba ji děsit ještě víc.“

„Já se jen domnívám...“ Barry chápal O'Reillyho logiku. Kromě toho věděl, že doopravdy nebylo nutné, aby O'Reilly tu rodinu vezl do Belfastu osobně.

„Tak se přestaň domnívat,“ pravil O'Reilly, „a radši se mě drž, synku. Naučíš se pár věcí, co v učebnicích nejsou.“

6

NA ČTYŘICET Odstínů ZELENĚ

Barry seděl mlčky na sedadle vedle řidiče. Od oné krátké výměny názorů ohledně toho, proč se O'Reilly rozhodl, že nedokončí vyšetření Jeannie Kennedyové, spolu při průjezdu Belfastem nepromluvili ani slovo. A sakra práce, čím víc Barry o tom O'Reillyho vysvětlení hloubal, tím víc se klonil k závěru, že tenhle starší zkušenější muž má asi pravdu, když dítěti nepůsobil další zbytečnou bolest. Pod tou O'Reillyho drsnou slupkou se možná skrývá měkkí jádro.

Z úvah Barryho vytrhlo, když vůz projížděl kolem červené cihlové zdi Campellovy koleje, jeho někdejší školy. Ani mu nepřipadalo, že už uplynulo sedm let od chvíle, kdy odsud odešel na lékařskou fakultu. Ve zdejším internátu prožil čtyři roky, přičemž o Campellově škole žáci s oblibou říkali, že se věrně řídí zásadami Nelsonova námořnictva: rum, homosexualita a výprask – jsou ovšem ochuzeni o milosrdnou útěchu toho rumu. Což samozřejmě nebyla tak docela pravda, ačkoliv by se našly okamžiky, kdy Barryho zbil prefekt za porušení nějakého pravidla.

A Barry si zde našel jednoho dobrého přítele: Jacka Millse. Ten se nyní zrovna zapracovával jako chirurg

v Nemocnici královny Viktorie. Jack a Barry spolu chodili poslední rok na Campbell a více se sblížili jako studenti, kdy společně i bydleli. Barry se rozhodl, že o první volné sobotě Jackovi zavolá a zjistí, zda by se nemohli sejít. Zajímalo ho, co si bude kamarád myslet o O'Reillym.

Auto opustilo městský provoz. O'Reilly šlápl na plyn a rozjel rovera po klikaté cestě po Craigtantském kopci. Barry zíral před sebe, jak se za sklem míhají živé ploty, a celý se napjal, když se vůz prudce naklonil poté, co kolo s houpnutím sjelo přes okraj silnice.

O'Reilly něco říkal.

„Co prosím?“

„Povídal jsem, že budeme doma jedna dvě.“

Anebo v příkopě vzhůru nohama, napadlo Barryho.

„Letí jako ptáček,“ řekl O'Reilly. „Už jsme skoro na rovince. Odtamtud to můžu úplně pustit.“

Poděkoval bych nebesům, kdybys pustil *mne odsud*, a to hned, pomyslel si Barry. Šlehl pohledem po O'Reillym, které měl jednu ruku na volantu, zatímco druhou přidržoval sirku nad kalíškem dýmky.

„Nejedeme kapku moc rychle, doktore O'Reilly?“

„Nesmysl, chlapče.“ O'Reilly vypustil kouř jako dobře vytopená parní lokomotiva tendraska a vrazil s autem do zatáčky.

Barry se přihrčil, když prosvištěli těsně kolem vozu se senem, jedoucího v protisměru. Když se pak vysoukal zase na sedadlo, uviděl, jak se silnice táhne přímo kupředu až k obzoru. Zauvažoval, kolikrát jel tudy s otcem, jenž ho buď vyzvedl v Campbellu, anebo ho tam právě vezl zpátky. Povrch silnice z dehtového makadamu kopíroval terénní vlny. Tohle byla krajina plná šterkovitých pahorků, jejichž oblé vyvýšeniny tu po sobě zanechala poslední doba ledová.